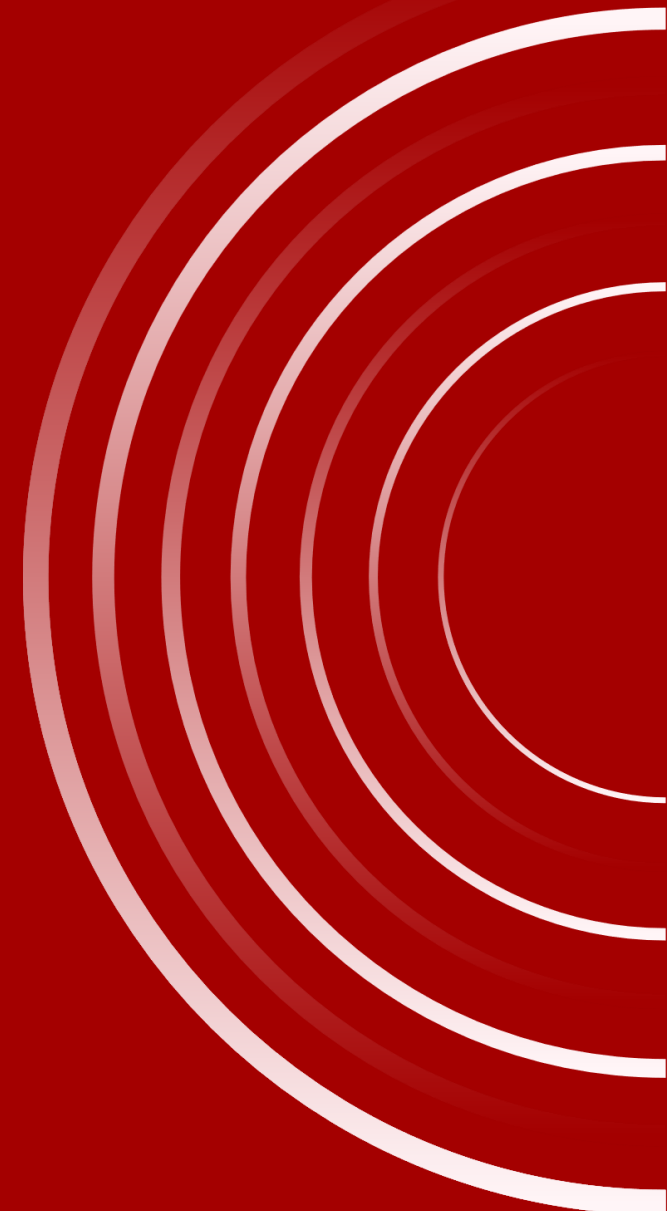

Totalforsvaret i sikkerhetspolitisk krise og krig

Bakgrunn for undersøkelsen

En ny sikkerhetspolitisk situasjon fra 2014

Satsing på totalforsvaret fra 2016

Forsvarskommisjonen og totalberedskapskommisjonen 2023

Problemstillinger

1. I hvilken grad evner sivile aktører på regionalt og lokalt nivå å yte støtte til militære behov i sikkerhetspolitisk krise og krig?
2. Ivaretar Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet sitt respektive ansvar for styring og samordning på en måte som sikrer at målene for sivil støtte til militære behov nås på regionalt og lokalt nivå?

Riksrevisjonens kritikk

- Det er **kritikkverdig** at Justis- og beredskapsdepartementets oppfølging på området ikke har vært tilstrekkelig for å løse utfordringer som har vært kjent over lang tid
- Det er **kritikkverdig** at Forsvarsdepartementet ikke har gjort nødvendige endringer i virkemidler og tiltak for å sikre nødvendige forutsetninger for et velfungerende totalforsvar

Samlet sett har dette svekket sivilsamfunnets evne til å understøtte både Forsvaret og allierte styrker, og til å opprettholde nødvendig motstandskraft i samfunnet for øvrig i sikkerhetspolitisk krise og krig.

Totalforsvarsaktører på regionalt og lokalt nivå har behov for tydeligere behovsbeskrivelser og prioriteringer fra Forsvaret

- Sivile aktører har etterlyst tydeligere behovsbeskrivelser og prioriteringer fra Forsvaret i en årrekke
- Samtlige sivile aktører som omfattes av undersøkelsen etterlyser tydeligere behovsbeskrivelser fra Forsvaret
 - Forsvarets totale behov for eiendommer, bygg og anlegg og infrastruktur er ikke fullstendig kartlagt

Det er ikke avklart i hvilket omfang totalforsvarets ressurser er tilgjengelige for og prioritert til Forsvaret i krise og krig

- Det mangler en helhetlig oversikt over sivile ressurser
- Det vil kunne være utfordringer med Forsvarets beredskapsavtaler med sivile leverandører for sikkerhetspolitisk krise og krig
- Det er uklart for totalforsvarsaktørene hvordan ressurser vil prioriteres ved sikkerhetspolitisk krise og krig

Sivile totalforsvarsaktører på regionalt og lokalt nivå planlegger i liten grad for sikkerhetspolitisk krise og krig

- Mangel på nasjonale føringer og ulik takt i utviklingen av totalforsvaret på nasjonalt nivå forsinker og gjør beredskapsarbeidet på regionalt nivå krevende
- Kommunene opplever forventningene til beredskapsplanlegging i øvre del av krisespekteret som uklare
- Kommunene har ikke tilgang på informasjon som muliggjør god planlegging for sikkerhetspolitisk krise og krig

Øvelser bidrar i liten grad til å forberede sivile aktører på å yte støtte til Forsvaret i krise og krig

- Sivile aktører øver i liten grad på sivil støtte til Forsvaret
- Øvelser evalueres i liten grad systematisk på regionalt og lokalt nivå

Sentrale utfordringer i totalforsvaret har vedvart over lang tid uten at iverksatte tiltak har hatt tilstrekkelig effekt

- Justis- og beredskapsdepartementets oppfølging har ikke bidratt til å løse vedvarende utfordringer i totalforsvaret
- Forsvarsdepartementets oppfølging av totalforsvarsarbeidet har ikke sikret viktige forutsetninger for sivil støtte til militære behov

Anbefalinger

Justis og beredskapsdepartementet

- tydeligere kommuniserer forventningene til kommunenes beredskapsarbeid
- sørger for at kommunene har tilgang til relevant informasjon for å kunne planlegge for øvre del av krisespekteret
- mer samordnet utvikling av totalforsvaret i sivil sektor
- forbedre oversikten over ressurser og avhengigheter på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, samt gjør tiltak for å sikre effektiv prioritering

Forsvarsdepartementet

- følger opp at Forsvaret identifiserer og kommuniserer behov for sivil støtte til alle relevante totalforsvarsaktører
- følger opp at Forsvaret kommuniserer behov for EBA og infrastruktur i
- tydeliggjør bruken av Forsvarets beredskapsavtaler og håndtering av prioriteringsdilemmaer
- sørger for at kritiske beredskapsavtaler ikke utløper uten at erstatningsløsninger foreligger

Spørsmål